

Til
Miljø- og Fødevarerministeren
Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg

T 70 11 66 66
E info@collective-impact.dk

www.collective-impact.dk

Bedre incitamentter for naturtiltag i landbrugslandet

17. januar 2018

De regler og love, der har til formål at beskytte vores natur, har i nogle tilfælde utilsigtede konsekvenser og gør naturen en bjørnetjeneste. Af frygt for at reglerne om naturbeskyttelse vil omfatte begrænsninger for landbrugsdriften, vælger mange landmænd ikke at lade naturen udvikle sig på arealer, som midlertidigt eller permanent, er taget ud af drift. Hvis landmanden i stedet for frygt og usikkerhed vil opleve tilskyndelse og belønning for at give plads til naturen på landbrugsarealerne, vil det være til gavn for både naturen og landmanden.

Parterne i Collective Impact foreslår derfor, at der etableres en erstatningsordning, der kan medvirke til at fjerne usikkerheden om mistet indtjening. Det vil i sidste ende også gavne naturen, hvis arealer dermed ikke pløjes op for aktivt at modvirke udvikling af natur.

En sådan erstatningsordning er en anbefaling, der har sit afsæt i en redegørelse om, i hvilket omfang regler for naturbeskyttelse medfører konsekvenser, som modvirker landmandens interesse i at lade naturen få plads i landbrugslandet. Aarhus- og Københavns Universiteter har udarbejdet hhv. en naturvidenskabelig og juridisk redegørelse for parterne i Collective Impact *Det åbne land som dobbelt ressource*.

- Udbredelse og udvikling af ammoniakfølsom natur: <http://dce2.au.dk/pub/SR246.pdf>
- Naturtiltag i landbrugslandet – retlige konsekvenser: https://cu-ris.ku.dk/ws/files/186715165/IFRO_Rapport_265.pdf

Reglerne for at beskytte naturen er komplekse og svære at gennemskue konsekvenserne af for den enkelte landmand. Dermed kan reglerne for naturbeskyttelse - på trods af formålet med dem - presse naturen væk fra landbrugslandskabet. Mange landmænd vælger i dag jævnligt at pløje arealer op for at sikre, at der ikke sker en indvandring af beskyttede eller fredede dyr og planter, og dermed tab af genopdyrkningsretten. Det kan ske, fordi landmanden oplever eller frygter at blive underlagt rådighedsbegrænsninger over sin jord og landbrugsdrift, hvis han lader naturen få plads i landbrugslandet.

Eksempelvis kan en landmand opleve at få afslag på at bruge sin ret til at genopdyrke arealer, hvis genopdyrkningen vil have negative konsekvenser for naturtilstanden i Natura 2000-områder. Lodsejeren vil modtage erstatning for det økonomiske tab, som han vil opleve ved ikke at kunne dyrke arealet.

Samtidigt kan en landmand i medfør af enten artsfredningsbekendtgørelsen eller naturbeskyttelseslovens § 29a opleve at få afslag på at bruge sin ret til at genopdyrke arealer, hvis beskyttede eller fredede arter er indvandret på arealet. Det kan være f.eks. stor vandsalamander, markfirben eller maj-gøgeurt. Men i det tilfælde, vil landmanden *ikke* modtage erstatning for den mistede genopdyrkningsret.

Når landmanden skal stille sine arealer til rådighed for beskyttede dyr og planter, mister han indtjening fra den drift, han ellers ville have på arealet.

Parterne i Collective Impact *Det åbne land som dobbelt ressource* finder det rimeligt, at landmanden vil modtage erstatning, uanset hvilke naturbeskyttelseshensyn der har været årsagen til, at hans genopdyrkningsret ikke kan bruges. Landmænds initiativer til at passe på naturen i landbrugslandskabet bør motiveres og belønnes.

Collective Impact-parterne har en fælles interesse i at udvikle forslag til løsninger, der skal sikre en optimal anvendelse af landskabet i forhold til landbrugets rentabilitet, natur, miljø, klima, friluftsliv og landdistriktsudvikling.

Venlig hilsen

Søren Møller, formand for Collective Impact *Det åbne land som dobbelt ressource*

På vegne af Collective Impact Styregruppen *Det åbne land som dobbelt ressource*:
Bæredygtigt Landbrug, Landbrug & Fødevarer, Økologisk Landsforening, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Sportsfiskerforening, KL, Realdania, Dansk Ornitologisk Forening og Friluftsrådet.